

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020.

Tartalom

1. BEVEZETŐ.....	4
2. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK TÖRVÉNYI ALAPJA:.....	7
3. INTÉZMÉNYÜNK KÜLDETÉSNYILATKOZATA	8
4. HELYZETELEMZÉS.....	10
4.1. Az iskola és környezete	10
4.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feltételei	11
5. ALAPELVEK, CÉLOK, FUNKCIÓK, MÓDSZEREK, ...	15
5.1 Pedagógiai alapelveink.....	16
5.2. Céljaink.....	17
5.3.Eszközeink.....	18
5.4. Az iskola legfontosabb funkciói.....	18
5.5. Módszerek	19
6. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	21
7. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	22
7.1.A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:.....	23
7.1.1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.....	23
7.1.2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.	23
7.1.4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.....	23
7.1.5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.....	24
7.1.6. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.....	24
8. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉG-FEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZEREK ÉS SZERVEZETI FORMÁK	30
A fejlesztés célja	38
Beilleszkedési és magatartási zavarok.....	39
3.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:	41

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

9. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATAI	45
1. Az intézmény nevelőtestülete.....	45
2. A nevelőtestület értekezletei, osztályértekezletei	46
10. A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE, TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	48
11. A TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK HELYI SZABÁLYAI.....	50
12. A II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA ISKOLAI PROGRAMJA A CIGÁNY SZÁRMAZÁSÚ TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁRA	53
A program felépítése, tartalma.....	53
12.1. Bevezető gondolatok, helyzetelemzés.....	54
12.2. Az iskola tanulói, szociális környezetük.....	54
12.3. A roma tanulók lemorzsolódásának okai	55
12.4. A roma tanulók felzárkóztatásának tanórai lehetőségei.....	56
12.5.a felzárkóztatás tanórán kívüli lehetőségei.....	58
12.6. Felzárkóztatás – tehetséggondozás lehetőségei.....	59
Összegzés.....	60
13. AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁSHOZ SZÜKSÉGES KULCSKOMPETENCIÁK	61
14. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	63
15. A TANULÓK DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELE ...	64
16. ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	66
17. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI PROGRAMJA.....	68
18. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	72
19. FOGYASZTÓVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI FELADATOK.....	75

1. BEVEZETŐ

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola az 1981-ben alapított Bem Úti Általános Iskola épületében, tárgyi és személyi feltételeivel és tanulóival kezdi meg működését.

Az elődintézmény alapításának évében egy dinamikusan fejlődő városrész egyre bővülő igényeinek kielégítését célozta meg.

Fő profilját akkor az ének-zenei tagozatos képzés jelentette, s ezt több mint három évtizedes elismerten működő képzési formát megőrizte ma is.

Az elmúlt évtizedek társadalmi – gazdasági változásai a térségre, ezen belül is a beiskolázásra rendkívül negatívan hatottak.

A fejlődés félbeszakadt, a szülők jelentős része munkanélkülivé vált, elszegényedett, a cigányság lélekszáma a betelepülések következtében is erős növekedésnek indult.

Az alacsony igényszinttel párosuló megélhetési gondok a negatív életvitel felé sodorták a családokat.

Szembesülve a tényekkel, a nevelőtestületnek óriási szemléletváltásra kellett átmennie. A tehetséggondozás mellett a felzárkóztatásra tevődött a hangsúly.

A kilencvenes évek végén a pedagógusok olyan pedagógiai program és helyi tanterv kidolgozására törekedtek, mely az alapfeladatokon túl speciális szolgáltatásokat tudott biztosítani a kiegyensúlyozott iskolai élet érdekében, s amellyel biztosították a kettős feladatot: a tehetséggondozást és a felzárkóztató, hátránykompenzáló munkát.

Az 1998-as bevezetést követően a következő programok, tantervek megalkotásakor is ez a cél vezérelt.

Az országgyűlés 2003. június 23-án fogadta el a 2003. évi LXI. törvényt a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról. 2004.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

szeptember 1-jével intézményünkben is bevezetésre kerül a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai Program, melyet 2007-ben módosítottunk ismét.

2011. augusztus 30-án a fenntartóváltás következtében került sor a Pedagógiai Program újabb módosítására és fenntartói jóváhagyására.

2013. március 25-én a Nkt.-ről szóló törvény szerinti 20/2012. (VIII.31) EMMI rendeletnek megfelelően módosítottuk Pedagógiai Programunkat, s ennek részeként KPSZTI kerettantervi javaslatát elfogadva helyi tantervünket.

A (11/2016(VI.13.) EMMI Rendelet ismét módosította a korábbi jogszabályt, melyek 2016.06.21-én hatályba léptek. Az új kerettanterv alapján a helyi tanterv módosítása teljes körűen megtörtént.

Jelen módosítás az 5/2020 (I.31) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI.4) kormányrendelet módosítása alapján történik meg.

Ózd város vezetésében már többször felmerült az igény, hogy a fenntartói jog átadásával egy sokszínűbb oktatási-nevelési kínálatot nyújtson településünk és vonzáskörzetének lakosai számára.

A Bem Úti Iskola egyik jogelődje, a Bartók Béla Általános Iskola helyén római katolikus fenntartású fiúiskola működött. A múltban eredő egyházi gyökerek közrejátszottak abban, hogy az Ózdi Önkormányzat iskolái közül ezt az intézményét adta át 2011-ben az Egri Főegyházmegye fenntartásába, s megnyitotta kapuit a II. János Pál Katolikus Általános Iskola.

Az épületegyüttes fekvése, valamint az oktatástörténeti előzmények mellett fontosabb volt azonban az a tényező, hogy a katolikus szellemiség, a színvonalas oktatás és nevelés, valamint az irányított hitélet gyakorlás tényleges segítséget adhat a hátrányos helyzetű családok életvezetésének pozitív irányba fordításához.

2018. márciusában fenntartónk az Egri Főegyházmegye megkereste Ózd város önkormányzatát azzal a szándékkal, hogy az iskola környezetéhez tartozó Városkerti Óvodák Alkotmány Úti Tagóvodáját szeretné egyházi fenntartásba venni. Így Ózd városban is megvalósulna az a nevelési szándék, miszerint 3 éves kortól egészen érettségiig lehetőség lenne katolikus nevelésben részesülnie az ezt igénylő keresztény családok gyermekeinek. A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda létrejöttével, valamint a már működő Széchenyi István

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Katolikus Gimnázium és Szakgimnázium kínálta lehetőségek igénybevételével ez a közös szándék megvalósult.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2010. évi LI. törvény segítette elő az iskola megalapítását.

2. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK

TÖRVÉNYI ALAPJA:

AZ ALAPÍTÓ OKIRAT

Az intézmény neve: II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Az intézmény OM azonosítója: **201525**

Az intézmény fenntartója: **Egri Főegyházmege**

Az alapító neve, címe: **Egri Főegyházmege**
3300 Eger, Széchenyi út 1.

Az okiratának kelte: **2011. május 30.**

A működési engedélyt kiadó szerv:

A működési engedély kelte:

A közoktatási megállapodás kelte:

Az Alapító okirat módosításának kelte: **2018. 08.21**

A módosított működési engedélyt kiadó szerv: **Egri Főegyházmege**

A módosított működési engedély kelte:.

Az intézmény működési területe: Ózd város és vonzáskörzete, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Heves megye és Nógrád megye.

Az intézmény jogállása, gazdálkodási jogköre: Önállóan gazdálkodó egyházi fenntartású közoktatási intézmény.

Az engedélyezett osztályok száma: fenntartó által évente meghatározott
Maximális tanulólétszám: 450

3. INTÉZMÉNYÜNK KÜLDETÉSNYILATKOZATA

„Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet,..Íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig”(Mt.28,19-20)

Az egyház Krisztustól kapott parancsa a misszionálás. Az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése. (Mt, 5,11-16) Bár az egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

A misszionálás egyik eszköze a katolikus iskola, melyben a nevelés, és a tanulás megalapozása folyik. Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az ember számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, amelyre azután ráépül a hit.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus általános iskola és óvodában remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézményünk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják a katolikus szellemiségét. Más felekezetekből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásait.

A katolikus intézmények küldetése a pedagógus felé:

Mint minden nevelési és oktatási intézményben, a katolikus iskolában és óvodában is a pedagógus a nevelés záloga. Céljainkat csak akkor érhetjük el, ha minden tanítót, tanárt, és óvodapedagógust sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat.

A katolikus intézmény küldetéstudata a gyermek felé:

A teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezte el a gyermekben, amelyet a nevelésünkkel kell a felszínre hoznunk. A gyermeket sem szülő, sem az pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlóságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznünk, és megvalósításában segítenünk.

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai közül különösen a Gravissimum Educationis Momentum kezdetű leszögezi a katolikus nevelés jelentőségét, amikor azt írja: „Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak” (II V.Zs. G.E.3.)

**A II. JÁNOS PÁL
KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ÓVODA
ÁLTALÁNOS ISKOLÁJÁNAK
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

4. HELYZETELEMZÉS

4.1. Az iskola és környezete

Az 1982-ben átadott 8 évfolyamos általános iskola (az egykori Bartók Béla és Gyár Úti Iskola jogutódjaként) a Bem út 8. szám alatti 19 tantermes épületben, illetve a Bem út 12. szám alatti 14 tantermes régi, felújításra szoruló épületben működik.

2000-ben Ózd Város Önkormányzata az iskolát és a Mogyorósvölgyi Óvodát összevonta. Az intézmény azóta Bem Úti Általános Iskola és Óvoda néven működött, az iskola mellett az óvoda megtartotta szakmai önállóságát.

A tanulók száma az alapítást követően 809 fővel tetőzött. Később fokozatosan csökkent. 1993-tól 1998.-ig állandósult a 600 fő körüli, majd 1998-tól az 570 - 580 fő közötti tanulói létszám.

A 2006/2007. tanév kezdetén az iskolába beírt tanulók száma 545 fő, ami az előző évekhez képest mintegy harmincfős csökkenést jelentett. Ez a létszám fokozatosan tovább fogyatkozott a következő esztendőkből. 2011 szeptemberében-az egyházi fenntartás kezdetén- a beírt tanulók száma 445 tanuló volt, jelenleg 332 fő. Ennek a csökkenés egyik fő oka az általános demográfiai tendencia volt, a másik az a települési szegregációs folyamat, amely folyamatában melynek következtében a mi iskolánkból környezetéből az elvándorlás folyamata volt tetten érhető, más városi általános iskolákba íratják a szülők gyermekeiket.

Az intézmény egyik legfontosabb vonzerejét a közel négy évtizedes múltra visszatekintő ének-zenei tagozatos képzés jelenti. A tagozatos osztályok száma évfolyamonként egy.

Az idegen nyelv oktatásában az igényekhez igazodva és a lehetőségeket figyelembe véve az angol nyelv tanítására helyezük a hangsúlyt.

A tehetséggondozás nemes feladata mellett kiemelkedően nagy gondot fordítunk a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására.

Az iskolába járó gyermekek jelentős hányada a környékbeli nyomortelepekről származik: Hétes telep, Kiserdők alja, Óvoda út, Akácos út. A felmérések szerint a szülők többségükben munkanélküliek, a családok zömének egyedüli állandó jövedelemforrása a családi pótlék, a közfoglalkoztatottként kapott munkabér a rendszeres gyermekvédelmi támogatás.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Statisztikai adatok a tanulói összetételről:

- hátrányos helyzetű tanuló:	12%
- halmozottan hátrányos helyzetű tanuló	65%
- cigány származású tanuló:	93%
- munkanélküli szülők gyermeke:	75%
- mindennapi megélhetési gondokkal küzdő családban élő gyermek:	50%

Az összetétel az intellektuális képességek alakulásában is megmutatkozik. A tanulóközösség kb. 15 %-a jó értelmi képességű, 35 %-a közepes vagy annál gyengébb, 50 %-a gyenge, állandó nevelői segítséget, irányítást igénylő gyermek.

Intézményünkben az egy tanulócsoportra jutó létszám átlagosan 22 fő.

Alsó és felső tagozaton lehetőség szerint napközis csoportok biztosítják az egész napos foglalkoztatását. A 25 főnél magasabb tanulólétszámmal bíró osztályokban a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a technika, az informatika és lehetőség szerint az angol nyelv és hittan tanítását csoportbontásban oldjuk meg.

4.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feltételei

4.2.1. Személyi feltételek

A. Az iskola nevelőtestülete

Az iskola nevelőtestülete igyekszik a gyerekek teljes személyiségfejlesztésén keresztül biztosítani az esélyegyenlőséget mind a tehetséges, mind a felzárkóztatásra szoruló tanulók esetében.

A nevelőtestület felkészült, igényes, gyermekszerető pedagógusokból áll.

Döntő többségük 25 évnél több tanítási tapasztalattal rendelkezik, a pálya elején járó fiatalok aránya nem optimális. Ettől függetlenül jellemző az új módszerek iránti fogékonyság.

A nevelőközösség tagjai az intézmény szükségleteit és egyéni érdekeiket egyeztetve képzik magukat. A helyi sajátosságokból következően a nevelői hatékonyságot fejlesztő, a tanulási, beilleszkedési zavarok kezelését segítő, illetve az informatika oktatásban történő hasznosításával kapcsolatos továbbképzéseken való részvétel a jellemző. A következő években a szakmai megújulás mellett a tanulói lemorzsolódás megelőzését segítő módszertani,

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

tanulásszervezési eljárások, a hitéleti, teológiai ismereteket nyújtó képzések-kerülnek előtérbe.

Az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 - A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása -pályázaton belül az alábbi intézményfejlesztési tevékenységek valósulnak meg:

Szervezetfejlesztési terület:

Kiemelt figyelmet fordítunk az iskola mint szervezet erőforrásainak feltárására.

Tevékenységeink:

- SWOT analízist és HR-térképet készítünk
- Elemezzük feladatellátási helyünk erősségeit, gyengeségeit
- Felmérjük a korai iskolaelhagyás megelőzésében szerepet játszó emberierőforrás-tényezőket, beazonosítjuk a kihívásokat és az értékeket

Az intézményben a munka szervezését, irányítását, értékelését az Intézményvezető Tanács (intézményvezető, két intézményvezető-helyettes, tagóvoda-vezető, gazdasági vezető), valamint a vezetőségi tagok (munkaközösség-vezetők, gondnok, üzemi tanács vezetője) segítik.

Az iskolában két szakmai munkaközösség működik (alsó tagozatos, felső tagozatos ezek tevékenységét a munkaközösség tagjai által választott vezetők irányítják.

Az iskola hitéletét az iskolához igen közeli Szent Kereszt Felmagasztalása Plébánia plébánosa szervezi meg. A hitoktatást és az iskola hitéletét az ő vezetésével szervezett, hitoktatói közösség látja el, akik között a pedagógiai munkában mind hitoktatók, mind plébános atya is részt vállal.

Szakos ellátottságunk folyamatosan csökken.

B. Pedagógiai munkát közvetlenül segítő munkatársak

Egy főállású, határozatlan időre kinevezett pedagógiai asszisztens, egy fő rendszergazda, valamint egy fő iskolatitkár. Az elmúlt tanévekhez hasonlóan szándékunkban áll további pedagógiai asszisztensek

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

munkáját is igénybe venni, és alkalmazásuk érdekében az aktuális pályázati és egyéb lehetőséget igénybe venni.

C. Pedagógiai munkát közvetve segítő munkatársak

- ❖ Gazdasági vezető
- ❖ Gondnok
- ❖ Élelmezésvezető
- ❖ Gazdasági ügyintéző
- ❖ Könyvelő
- ❖ Konyhai alkalmazott
- ❖ Hivatalsegéd
- ❖ Karbantartó

4.2.2. Tárgyi feltételek

Az intézmény a hatékony nevelő-oktató munkához szükséges audio-vizuális technikai eszközökkel, számítástechnikai eszközökkel, szemléltető eszközökkel rendelkezik. Az eszközpark folyamatos megújítása, bővítése, korszerűsítése a nevelő - oktató munka hatékonyságának növelése érdekében elengedhetetlen.

Az iskolai könyvtár állománya mintegy 14.000 egység. Gyarapításáról pénzügyi kereteinkhez mérten, pályázati lehetőségeket is kihasználva gondoskodunk. A könyvtár aktív szerepet játszik tanulóink életében, ezt bizonyítja a kölcsönzések szép számán túl az iskola könyvtárban megtartott illetve a könyvtárhasználati órák száma. A témakörök szerint csoportosított állományban kiemelt szerepet kapnak a valláshoz, hitélethez kapcsolódó olvasmányok, amelynek gyarapítását a fent vázolt beszerzéseken túl adományokból kívánjuk bővíteni.

Iskolánkban az iskolai nevelés-oktatás két épületben folyik, a Bem út 8. és a Bem út 12. szám alatti épületekben. Az elmúlt években az Egri Főegyházmegye, mint fenntartó különösen nagy figyelmet fordított a tárgyi feltételek biztosítására, melynek eredményeként az erősen felújításra szoruló épületek közül a székhelyünk teljes körű, a Bem út 12 szám alatti épület pedig energetikai célú, pályázati finanszírozású felújítás keretében újult meg. Ezen kívül a biztonságos működéshez

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

szükséges javítások és felújítások is folyamatosan megvalósulnak, a nevelő-oktató munkát támogató eszközpark bővül, megújul.

A két épületben lévő tantermek közül egy számítástechnika terem, egy tornaterem, egy tornaszoba, valamint szaktanterem, osztályterem, fejlesztő terem állnak tanulóink rendelkezésére. A szabadtéri foglalkozások a két sportudvaron, a sportpályán és a játszótéren biztosítottak.

Tanulóink étkeztetését a maximálisan kihasznált, jó hírnévnek örvendő konyhánk biztosítja. A konyha a tagóvoda és a katolikus középiskola, valamint a környező hivatalokban dolgozók ebédjét is biztosítja.

5. ALAPELVEK, CÉLOK, FUNKCIÓK, MÓDSZEREK, ESZKÖZÖK

A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása **EFOP-3.1.5-16-2016-00001** pályázaton belül:

I. Az esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés területén intézményfejlesztésünket az alábbi indikátor mentén és tevékenységgel végezzük:

Minden dolgozónk, pedagógusunk elkötelezett az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyermek egyéni képességeit figyelembe vevő inkluzív nevelés, oktatás iránt:

- Kiemelt feladatunk az általános emberi értékek, normák közvetítése, elsajátíttatása és alkalmazásának gyakorlása

II. Partnerkapcsolatok fejlesztése terület: /Családokkal való kapcsolattartás/

Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolai elhagyás érdekében

- Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére
- Feladatellátási helyünk rendszeresen szervez a családokkal, szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítását, erősítését célzó közösségi napokat, családi napokat, melyek megtervezéséért és megvalósításáért az ILMT alapú partnerkapcsolati fejlesztés koordinátora felel.
- A családokat rendszeresen tájékoztatjuk az ILMT alapú intézményfejlesztés céljaival, intézkedéseivel kapcsolatban

5.1 Pedagógiai alapelveink

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Ezt a központi feladatot az alábbi alapelvek figyelembe vételével kívánjuk megvalósítani:

- A tanulók személyiségének tiszteletben tartása, egyéni képességeiknek az oktatás során figyelembe vétele.
- Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységben történő részvételének hangsúlyozása, tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák
- Minden tanuló számára egyaránt hozzáférhető tanulási környezet biztosítása
- Az egyéni igényekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, és haladási ütem, fejlesztő, tanulást támogató, méltányos értékelés
- A gyerekeket bevonása saját iskolai életük, és a hitélet megszervezésébe.
- A gyerekek bevonása a hitélet megszervezésébe.

- Minden gyermek számíthat a pedagógusok és az iskolalelkész segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.

- Az iskola életében szeretetteljes, a keresztényi emberi kapcsolatok kialakítására törekvés középpontban áll.
- A közölt ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása.
- Egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, a memória kapacitásának növelése, ismeretek visszaadásának gyorsítása, pontosítása.
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, tisztelete, emlékeinek megőrzése.
- Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, más népekkel szembeni tolerancia.
- A hazánk határain túli, kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Demokratikus magatartásformák kialakítása.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- A Föld globális problémáinak megértése (pl. felmelegedés, környezetszennyezés), a fenntarthatóságért érzett felelősség kialakítása
- Információk értelmezése, feldolgozása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikáinak elsajátítása.
- A művészeti ágazatokban –elsősorban zenei – a szépség megláttatása.
- A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia stb.) elfogadása, és ezt tükröző magatartásforma elsajátítása
- A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (hatékony és folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség stb.) elfogadtatása.
- A humanizált társadalom és világkép értékeinek (hazaszeretet, emberi jogok tisztelete, kultúra értékei, stb.) felmutatása.

5.2. Céljaink

- Minden tanulót el kell juttatni az életkorának, képességeinek megfelelő szintre ismeretanyagban, készségekben, képességekben.
- Alkalmassá tenni a tanulmányok sikeres folytatására, a társadalomba való későbbi aktív bekapcsolódásra, valamint a testileg, szellemileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.
- A diákokat segíteni kell abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés tudatosítása tanítványainkban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.

5.3.Eszközeink

- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismeretek közvetítése, alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakítása.
- A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjainak és az ehhez szükséges (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségek kimunkálása.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközlés és hatékony szakmai munka, amely folyamatosan fejleszti a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét,
- készségét és a kreativitást.
- Aktív hitélet, a katolikus katekizmus elsajátítása.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra való ösztönzés.

5.4. Az iskola legfontosabb funkciói

- Az alapkészségek (olvasás, írás, számolás) elsajátításának biztosítása.
  - Az indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása.
  - Értékközvetítés.
  - A tanulók személyiségének keresztény szellemű formálása.
  - Személyiség fejlesztése.
  - Problémamegoldó gondolkodás kialakítása, az információk értelmezésének képességével való felruházás.
  - Egészséges életmódra, családi életre nevelés.
  - Környezeti nevelés.
  - Pályaorientáció.
- Szociális ellátások biztosítása.

5.5. Módszerek

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.
3. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások, módszerek:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

<p>2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
<p>3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

6. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése, az alapvető keresztény erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
2. **A tanulók értelmi nevelése**, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
3. **A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése**, az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. Felkészítés a keresztény közösségekben való aktív, tudatos részvételre. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
4. **A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése**, az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
5. **A tanulók akarati nevelése**: az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
6. **A tanulók hazafias nevelése**: a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
7. **A tanulók állampolgári nevelése**, az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. **A tanulók munkára nevelése**, az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
9. **A tanulók egészséges életmódra történő nevelése**, a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása
EFOP-3.1.5-16-2016-00001 pályázaton belül

Az esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés területén intézményfejlesztésünket az alábbi indikátorok mentén és tevékenységekkel végezzük:

Minden dolgozónk, pedagógusunk elkötelezett az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyermek egyéni képességeit figyelembe vevő inkluzív nevelés, oktatás iránt.

- A gyermekeknél tapasztalt rendszeres indulatot úgy fogjuk fel, hogy segítségre és nem büntetésre van szükségük.

7. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

7.1.A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos

feladataink:

A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása
EFOP-3.1.5-16-2016-00001 pályázaton belül:

Az esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés területén intézményfejlesztésünket az alábbiak szerint végezzük:

Minden dolgozónk, pedagógusunk elkötelezett az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyermek egyéni képességeit figyelembe vevő inkluzív nevelés, oktatás iránt.

- A hátrányos helyzetű és nem hátrányos helyzetű tanulókkal egyenrangúan törődünk

7.1.1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez, hitéleti közösségekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

7.1.2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a

tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

7.1.3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

7.1.4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

7.1.5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

7.1.6. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez, hitéleti közösségekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

7.1.7. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

A tanulói közösségek kialakításának innovatív módja a pályázatok keretén belül történő a tanórán kívüli tanulóközösségek kialakításán keresztül is történhet.

Intézményünk a **EFOP-3.3.5-17-2017-00003** azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása az Egri Főegyházmegye oktatási intézményeiben” című projekt keretében informális és nem-formális tematikus táborok megvalósítása során kipróbált módszertan beépítésére törekszik a tanítási órákba, illetve a tanórán kívüli tevékenységekbe, lehetőség szerint az intézmény minden évfolyamának bevonásával.

Intézményünk elsősorban a projekt megvalósítása során kipróbált közösségi programokat preferálja.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Az informális és nem-formális programban az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kap a nevelés területe, és előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal.

Az új tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek legeredményesebb eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, azaz nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.

Középpontban a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll.

A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Témamodulok	Tematikus programok témamoduljai évfolyamonként							Tantárgyi illeszkedés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Nomád, kaland							X	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar irodalom Technika, életvitel és gyakorlat Biológia-egészségtan Testnevelés és sport Természetismeret
Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Technika, életvitel és gyakorlat Testnevelés és sport Biológia-egészségtan
Idegennyelv			X	X	X	X	X	Idegen nyelv
Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) fenntarthatóság, környezettudatosság	X	X	X	X	X	X	X	Környezetismeret Természetismeret Technika, életvitel és gyakorlat Biológia-egészségtan Földrajz Fizika Kémia Technika, életvitel és gyakorlat
Nemzeti és kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) hazafiságra nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc Technika, életvitel és gyakorlat
Művészeti nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc
Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) médiatudatosságra nevelés.					X	X	X	Informatika Technika, életvitel és gyakorlat Hit- és erkölcsstan Fizika Matematika Természettudományi gyakorlatok Technika, életvitel és gyakorlat Vizuális kultúra Mozgóképkultúra és médiaismeret
Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás Nemzeti alaptanterv (110/2012.	X	X	X	X	X	X	X	Technika, életvitel és gyakorlat Magyar irodalom Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Hit- és erkölcsstan Etika

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Kormányrendelet) erkölcsi nevelés, önismeret, családi életre nevelés testi és lelki egészségre nevelés,								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

A másik pályázat, melyen keresztül innovatív módon törekszünk a tanulói közösségek kialakítására az **EFOP-3.3.7-17-2017-00014** azonosítószámú, „Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása az Egri Főegyházmegye oktatási intézményeiben” című projekt keretében informális tanulási tevékenységek megvalósítása során kidolgozott módszertan beépítésére törekszük a tanítási órákba, illetve a tanórán kívüli tevékenységekbe.

Az informális tanulási lehetőségek kialakításán keresztül a cél a neveléshez és képzéshez való hozzáférés biztosítása, a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növelése, a tanulók számára önmaguk, motivációik, képességeik mélyebb megismerését lehetővé tevő, átfogó kompetencia- és készségfejlesztés érdekében az iskolai oktatást kiegészítő, ahhoz illeszkedő tanórán kívüli programok fejlesztése, kiemelten a problémamegoldó gondolkodás, a vállalkozói és a kreatív készségek fejlesztése.

Informális és nem formális tanulási –módszerek és tartalmak, illetve az ehhez szükséges terek kerülnek kialakítása az iskolán belül, amelyek:

- eseti és állandó jelleggel, akár tanórai, akár tanórán kívüli keretek között, iskolai projektmunkában fejlesztett tartalmakkal, bemutatókkal, vetélkedőkkel gazdagítják az informális és nem formális tanulási lehetőségeket, az adott iskolában és más intézményekben tanuló diákok és tanáraik számára egyaránt;
- megfelelő, nyitott teret biztosítanak és eszközökkel segítik többek között az intézmény innovációs munkáját, az iskolai projektfeladatok elvégzését, a diákok kreatív készségeinek kibontakoztatását, a tanórán kívüli egyén és kiscsoportos tanulást, közös játékot.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai
Programja 2020

Tematika	Illeszkedés a Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) Fejlesztési területeihez	Tantárgyi illeszkedés
<p>I. a) 1.alap- és kulcskompetenciák, továbbá munkaerő-piaci kompetenciák erősítése elsősorban projektmódszer keretében - kiemelten, (pl. kommunikációs szolgáltatások (iskolaújság, iskolai honlap, iskolarádió) vállalkozói készségfejlesztés;</p> <p>Tematika 1: Iskolaújság szerkesztése, ismerkedés az újságírás műfajával.</p>	<p>Az erkölcsi nevelés Nemzeti öntudat, hazafias nevelés Állampolgárságra, demokráciára nevelés Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése A családi életre nevelés A testi és lelki egészségre nevelés Felelősségvállalás másokért, önkéntesség Fenntarthatóság, környezettudatosság Pályaorientáció Gazdasági és pénzügyi nevelés Médiatudatosságra nevelés A tanulás tanítása</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom, történelem, osztályfőnöki, hittan, természetismeret, földrajz, rajz és vizuális kultúra</p>
<p>I. a) 2. a problémamegoldó gondolkodás és a kreatív készségek fejlesztése, pl „szabaduló szoba” logikai-, társas- és táblajáték tematikák elkészítése</p> <p>Tematika 2: A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, logikai játékok segítségével saját készítésű társasjáték megalkotása</p>	<p>Az erkölcsi nevelés Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése A családi életre nevelés A testi és lelki egészségre nevelés Felelősségvállalás másokért, önkéntesség Fenntarthatóság, környezettudatosság Pályaorientáció Gazdasági és pénzügyi nevelés Médiatudatosságra nevelés A tanulás tanítása</p>	<p>Matematika, magyar nyelv és irodalom, rajz és vizuális kultúra, technika, hittan.</p>
<p>I. a) 4. a lelki és fizikai egészség fejlesztése</p>	<p>Az erkölcsi nevelés</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom,</p>

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

<p>(mentálhigiénés és egészségmegőrző tematikák mentálhigiénés ismeretek elméleti és gyakorlati alkalmazásának elsajátítása, művészetterápiás eszközök bevezetése konfliktuskezelés és személyiségfejlesztés támogatása céljából;</p> <p>Tematika 3: Az anyanyelvi kompetencia fejlesztésére szervezett foglalkozások az anyanyelvi készségek fejlesztése, ismeretek bővítése.</p>	<p>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés Állampolgárságra, demokráciára nevelés Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése A családi életre nevelés A testi és lelki egészségre nevelés Felelősségvállalás másokért, önkéntesség Fenntarthatóság, környezettudatosság Médiatudatosságra nevelés A tanulás tanítása</p>	<p>környezetismeret, rajz és vizuális kultúra, technika,</p>
--	--	--

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

1. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni.

2. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

3. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

8. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉG- FEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZEREK ÉS SZERVEZETI FORMÁK

8.1 A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Kiemelten fontos a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás.

A tanítási órák tervezésénél előtérbe helyezük a tanulók tevékenykedtetését, aktivitását biztosító módszereket.

A pedagógusoknak a nevelő-oktató munka során a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodnia kell a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik

Hagyományőrző tevékenységek

Iskolánk az ózdi ének-zene oktatás úttörője, tanulóink ének-zene tagozaton emelt óraszámban tanulják a tantárgyat.

Három állandó zenei szakkör működik az iskolában. A Bartók kórus, a Tilinkó furulya szakkör, valamint a Coda blockflöte együttes. Kitűnő eredménnyel szerepelnek a városi, megyei és országos szintű rendezvényeken. Iskolai műsorok, ünnepélyek alkalmával emelik azok színvonalát. Zenetagozatos tanulóink rendezvények, ünnepélyek alkalmával tagozatos egyenruhát viselnek.

Minden év karácsonyán, tagozatos hangversenyen adnak bemutatót az éves munkából a zene tagozaton tanuló diákok.

Az ének-zene tagozaton tanuló felsős diákok a helyben szervezett évente egy alkalommal zenei előadást tekintenek meg Budapesten az Operaházban, vagy más, hasonló színvonalú intézményben. A helyben szervezett bérleti hangversenyeken rendszeresen részt vesznek.

A jó magaviseletű, jó tanulmányi eredményt elérő kisdiákokat évente egy alkalommal a lillafüredi Mikulás Vonaton való utazással, valamint az ahhoz kapcsolódó programokkal jutalmazzuk.

Alsó tagozatos tanulóink Idősek napján, igény szerint az idősek otthonában, valamint az Ív úti Szent Kereszt templomban a hitközség szép korúinak adnak ünnepi műsort.

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: a Pákozdi csata, Zenei világnap; az aradi vértanúk emléknapja, 1956. Forradalom és szabadságharc, a Köztársaság ünnepe; A kommunista és más diktatúrák áldoztáinak emléknapja, A1848/49. Forradalom és Szabadságharc évfordulója; A holokauszt emléknapja, A nemzeti összetartozás emléknapja. Mikulás, Karácsony, Farsang, Pedagógusnap; Madarak fák napja; Föld napja; Tanévnyitó és tanévzáró illetve a végzős diákok ballagása.

Megünneplésre kerülnek legnagyobb egyházi ünnepeink.

Megrendezésre kerül iskolánk névadójának, II. János Pál szentté avatásának tiszteletére évente iskolanap.

Évente két alkalommal lelki nap, rekollekció kerül megrendezésre iskolánk kollektívája részére.

Minden év június második hetében megrendezzük az iskolai diáknapok rendezvény sorozatot.

Testvériskolai kapcsolatok kialakítása katolikus iskolákkal a határon innen és túl, különösen kiemelve a romániai magyarok Székelyvarság katolikus iskoláját.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Településünk környékén lévő kegyhelyek megismerése, zarándoklatokon való részvétel.

Hitéleti vetélkedők szervezése.

Napközi otthon

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthon

Egész napos iskola

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően amennyiben a szülők igénylik, valamint az intézmény tárgyi és személyi feltételei lehetővé teszik, az egész napos iskola bevezethető.

Diákétkeztetés

A napközi otthonba felvett, valamint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. Fentieken kívül szülői igény esetén az iskola minden tanulója számára biztosított az étkezés lehetősége. Az iskola fenntartója által megállapított étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.

A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a felvételi előkészítő órákat tartunk magyar nyelv és matematika tantárgyakból. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt a fenntartó jóváhagyásával.

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, szentségekre való felkészülést célzóak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt, a fenntartó jóváhagyásával. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

A szakkörökre jelentkező tanulók felvételekor előnyt élvez felzárkóztató jellegű foglalkozásoknál az a hátrányos helyzetű gyermek, aki lemorzsolódással veszélyeztetett és az otthoni tanuláshoz való feltételek nem biztosítottak.

A tanórán kívüli délutáni foglalkozások keretein belül működő szakkörökön az a tanuló vehet részt, aki a tanórákon a tanulmányi kötelezettségeinek képességeihez mérten, megfelelően eleget tesz.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A letehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik. Legjobb képességű és felkészültségű tanulóinkat a Katolikus Pedagógiai versenyeire is felkészítjük.

Tanulmányi kirándulások, zárándokutak

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente legalább egy alkalommal tanulmányi kirándulást, vagy zárándokutat szerveznek. A tanulmányi kiránduláson, zárándokúton való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket lehetőség szerint pályázatokból, adományokból kívánjuk fedezni, illetve a szülőknek kell biztosítani.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, templomlátogatások, külső helyszínen tartandó lelki gyakorlatok klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, vagy pályázatokból, adományokból kívánjuk fedezni.

Iskolai könyvtár

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Életmód tábor, hittan tábor

A nevelési követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó tábori foglalkozások. A foglalkozásokon való részvétel jutalmazás jellegű, önkéntes, a gyerekek számára ingyenes. A tábort kizárólag abban az esetben szervezzük, ha az elnyert pályázati pénzeszközök, adományok 100%-ban fedezik a tábor költségeit, vagy az előbbiek hiányában a szülők vállalják a felmerülő költségeket.

Nyári tábor

A nyári időszakban igény szerint a szabadidő hasznos eltöltését és az aktív pihenést biztosító tábort szervezünk. Az iskola lehetőségeihez mérten (pályázati és egyéb pénzeszközökből a költségek egy részét átvállalhatja).

3. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

3.1. A HÁTRÁNYOS ÉS A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS TANULÓKKAL VALÓ FOGLALKOZÁS INTÉZMÉNYI SZINTŰ LEHETŐSÉGEI

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a felzárkóztató órák
- a napközi otthon
- a tanulószoba
- a diákétkeztetés
- a felzárkóztató foglalkozások
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- katolikus ünnepek közös megtartása
- családi lelki gyakorlatok
- kisebb közösségekben és osztályközösségekben szervezett zárandoklatok
- testvériskolai kapcsolatok kialakítása
- családi zárandoklatok
- az évente kétszer megszervezett családlátogatások
- a továbbtanulás irányítása, segítése
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott kedvezmények
- gyermekétkeztetési kedvezmények
- szoros kapcsolat a Járási Hivatallal és a Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek
- a továbbtanulás irányítása, segítése
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- kapcsolattartás a karitatív szervezetekkel
- szociális hátrányokat enyhítő pályázati lehetőségek megragadása
- ingyenes, integrációs életmódtábor szervezése hátrányos helyzetű gyermekeknek
- szoros kapcsolattartás a védőnői hálózattal
- A hátrányos és halmozottan hátrányos tanulókkal való foglalkozás intézményi lehetőségeihez szorosan kapcsolódik a „A II. János Pál Katolikus Általános Iskola programja a cigány származású tanulók felzárkóztatására” című fejezete.

3.2. A Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók nevelésének-oktatásának helyi rendje

Célja: Az SNI-s és a BTMN-es tanulókkal való foglalkozás célja a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése; az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció és rehabilitáció.

3.2.1. A sajátos nevelési igényű tanulók pedagógiai tevékenységének helyi rendje

- Intézményünkben, az alapító okiratunknak megfelelően a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint biztosítjuk a különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a 2011. évi CXC. Nkt. 47.§ (1) bekezdésének megfelelően.
- Az általános iskolai legkorábban a képzés 2. évében tanulási, magatartási, szocializációs, képességbeli zavarok esetén az osztályfőnökök a fejlesztőpedagógusok véleményének kikérésével,

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

valamint a DIFER mérés eredményei alapján javasolják első alkalommal a problémás tanulókat pszichológiai vizsgálatra a BAZ megyei Szakszolgálat Ózdi Tagintézményéhez. Javaslatuk alapján, valamint a nevelői, illetve a háziiorvosi 5 éves kori egészségi, fejlettségi státuszszint alapján, - szülői beleegyezéssel - kerül sor a tanulók szakértői vizsgálatára a területileg illetékes szakértői bizottságnál.

A gyermek, a tanuló érdekében a kormányhivatal kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg szakértői vizsgálaton.

- A szakértői vizsgálaton való részvételt intézményünk a tanulók és szüleik ingyenes, csoportos beutaztatásával lehetőség szerint segítheti a gyermekvédelmi felelős kíséretével.

- A szakértői bizottság véleménye alapján a szülő és a gyermek igényeinek és az intézmény lehetőségeinek figyelembevételével iskolánkban a többi tanulóval együtt integráltan történik a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása. •A 2011. évi CXC. törvény 47. § (4.) bekezdésének megfelelően intézményünk biztosítja a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételeket:

- az integrált iskolai neveléshez-oktatáshoz a szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozásokhoz szakirányú végzettségű gyógypedagógust, fejlesztőpedagógust – elsősorban az intézmény szakemberei közül; ennek hiányában külső szakember bevonásával,

- a foglalkozásokhoz biztosítunk a szükséges taneszközöket, technikai és fejlesztő eszközöket,

- a fejlesztési területek a szakértői bizottság által meghatározottaknak felelnek meg

- a 20/2012. évi (VIII.31.) EMMI rendelet 139. § (1.) bekezdésének megfelelően a fejlesztést végző szakember az SNI-s tanulók fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít és előírás szerint adminisztrálja a fejlesztő tevékenységet

- a gyógypedagógusok az integráltan oktatott tanulók egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálják; számukra a fejlesztés 3 hónapra előre megtervezett egyéni fejlesztési terv szerint történik,

- az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő SNI-s tanulót a számított osztálylétszámnál 2 tanulóként; a mozgásszervi, érzékszervi, középsúlyos, értelmi fogyatékos, autista vagy halmozottan fogyatékos tanulót 3 főként kell figyelembe venni, ha nevelésük-oktatásuk integráltan történik.

3.2.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal való foglalkozás rendje

Ha a gyermek, tanuló beilleszkedési, tanulási vagy magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkozásra jogosult érvényes szakértői vélemény alapján.

Intézményünkben fejlesztésük a fejlesztő pedagógusok irányításával tanórán kívüli foglalkozások, korrepetálások keretében valósul meg 1-3 fős csoportokban, egyéni fejlesztési terv alapján.

Fejlesztésükbe bekapcsolódnak az osztályfőnökök, napközis nevelők, valamint a pedagógus irányításával a szülők is.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, Ózdi Kistérségi Pedagógiai Szakszolgálat, Családsegítő Irodával és a Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- hitéleti programok;
- lehetőség szerint kis létszámú osztályok az első és a második évfolyamon;
- csoportbontások a 25 főnél magasabb létszámú osztályokból a lehetőség szerint minél több tantárgyból, de legalább magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv és informatika és hittan tantárgyból;
- egyéni foglalkozások biztosítása (korrepetálás, beszédfejlesztés, egyéni és kiscsoportos fejlesztőfoglalkozások, tartásjavító, mozgásjavító torna);
- nevelők – tanulók – szülők – lelkeszek - hitoktatók együttműködésének erősítése;
- hatékony kapcsolat a város intézményeivel, szakmai szervezetekkel
- szoros kapcsolatápolás a városban tevékenykedő önkéntes szervezetekkel.

3.2.3. A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,
- percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

A fejlesztésbe bekerülők köre

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

A fejlesztés célja

1. A tanuló egészséges személyiségfejlődésének elősegítése
Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
Idegrendszer fejlődésének biztosítása
Mozgásfejlődés
Érzelmi élet fejlődése
Beszéd fejlődése
Érzékszervek fejlődése
Prevenció, reedukáció
2. Részképesség zavarok megszüntetése
Figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
Egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)

3. Ismeretek bővítése

Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

A fejlesztés során alkalmazott módszerek az életkori sajátosságoknak megfelelően, lehetőség szerint játékos formában, az érzelmi motivációra építve kerülnek kialakításra.

Alkalmazott fejlesztő programok és terápiák az alábbi részterületek fejlesztésére irányulnak:

- Érzékszervek működésének fejlesztése
- Érzelmi intelligencia
- Beszédfejlesztés
- Mozgás, illetve idegrendszer fejlesztő gyakorlatok
- Szenzomotoros integráció
- Tájékozódás térben és síkban, leterítés
- Számolás, írás, olvasás nehézségeinek kezelése
- Viselkedés korrekciós módszerek
- Figyelem fejlesztő gyakorlatok
- Kommunikációs készség fejlesztése
- Tanulást segítő programok
- Informatika és audiovizuális technika alkalmazása

Beilleszkedési és magatartási zavarok

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnék. A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első óvodás-iskolás években és a családi háttérben keresendő.

Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő visszaillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő pedagógusok közreműködésével.

A beilleszkedési zavarok okának hátterében:

- Pszichés zavarok állnak (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarctűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás, stb.
- Tanulási nehézségek váltják ki (percepció-dyslexia, dysgrafia, figyelem-hiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).

- Rossz vagy hiányos szocializáció okozza (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

A további célok csak az okok (részleges) elhárításával érhetők el, ennek megfelelően a fenti csoportok mindegyike számára más-más feladatok adódnak.

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi–lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

3.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi

tevékenységek segítik:

3.3.1. Emelt szintű zeneoktatás

Zenetagozatos tanulóink az 1-4. évfolyamon több alkalommal kisiskolás színházbérlettel színházi előadásokat tekintenek meg a közeli Ózdi Művelődési Intézmények színháztermében.

5-8. évfolyamon a zenetagozatos osztályos hangverseny bérleti előadásokon mélyítik el évi több alkalommal az iskolai zenei nevelésben-oktatásban szerzett elméleti és gyakorlati ismereteiket.

A szülők igénye szerint hangszeres tanulásra is van lehetőség a közeli Erkel Ferenc Művészetoktatási Intézményben.

A legkiemelkedőbb iskolai, iskolán kívüli (iskolai rendezvények, diákmisék, városi ünnepek) teljesítményt nyújtó tagozatos tanulóinkat évente egy alkalommal a Diákönkormányzat helyi szervezetének támogatásával, egri, miskolci színházi látogatással jutalmazzuk.

3.3.2. Azon kiemelten tehetséges gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességekkel rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció és elkötelezettség a tanórai keretek között differenciált fejlesztésben részesül, valamint további fejlesztése az Ózdi Kistérségi Pedagógiai Szakszolgálat hatáskörébe tartozik.

3.3.3. Egyéb intézményi lehetőségek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- az iskolai sportkör;
- a szakkörök;
- a kórusok; furulya együttesek;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- Városi Könyvtárral és az Ózdi Művelődési Intézménnyel kialakított együttműködés. Pl.: irodalmi foglalkozások, vetélkedők, versenyek;
- a továbbtanulás segítése;
- pályázati lehetőségek kihasználása a tehetségfejlesztés érdekében.

4. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Nevelőtestületünk egyik legnagyobb kihívása, hogy–hátrányos, és halmozottan hátrányos tanulóink nevelő-oktató munkánk

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

eredményeképpen beilleszkedjenek az iskola rendjébe, a tanulóközösségbe. Minél több esetben megakadályozzuk a lemorzsolódásukat, hogy a nyolcadik évfolyamot befejezve képesek legyenek tanulmányaik további sikeres folytatására.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a Kistérségi Gyermekjóléti Szakszolgálat szakembereinek

Nevelési-oktatási feladataink között a gyermek- és ifjúságvédelem kiemelt szerepet kap:

A tanulók jelentős része – a nyomorúságos életkörülményeiről ismert – Hétes telepről, Óvoda utcából, Kiserdő aljáról, Bartók útról jár iskolánkba.

Segítséget kell nyújtanunk a különlegesen nehéz körülmények között élő szülőknek ahhoz, hogy gyermekükkel megfelelően foglalkozzanak, és eleget tegyenek a nemzeti köznevelési törvényben meghatározott kötelezettségeiknek.

Figyelembe kell venni a különböző életkörülményeket:

- a.) a szülők jövedelme, vagyoni helyzete akadályozza a megfelelő gondoskodást,
- b.) a szülők életmódja, életvitele hátráltatja a gyermek fejlődését,
- c.) a szülők alacsony iskolai végzettsége
- d.) az előző három pontban leírtak együttesen jelen vannak.

Az iskola részéről a legfontosabb pedagógiai eszköz a nagyobb odafigyelés, felzárkóztató foglalkozás, egyéni foglalkozás, a lelki gondviselés, személyes példamutatás, a támogatások (pl. étkezési támogatás, tankönyvtámogatás, különböző forrásokból meleg ruházat) juttatása.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. Az osztályfőnökök különféle módon tájékozódnak a családok helyzetéről a felmerülő problémák orvoslása érdekében megteszik a szükséges intézkedéseket.

A dohányzás, alkoholfogyasztás és a kábítószer-élvezet, prostitúció elleni munkát a megelőzésre való törekvés jellemzi. Osztályfőnöki órákon visszatérő téma ezek káros hatásainak, veszélyességének ismertetése, megbeszélése. Prevenációs foglalkozásokat, előadásokat szervezünk.

Nagy odafigyelést igényel a családi háttér megismerése, figyelemmel kísérése azoknak a családoknak, amelyek nem képesek önállóan eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos feladatoknak. Ennek során jó munkakapcsolat alakult ki az iskola és a Családsegítő Iroda valamint az Ózdi Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálat között. A gyermekvédelmi tevékenységbe be kell vonni az iskola lelkészét is, aki a gyermeknek és családjának lelki támasza lehet a hit által.

A hátrányos helyzetű tanulók közül egyre több a nem cigány származású elszegényedett családban élő gyerek is. Az elkövetkező időszakban ezeknek a tanulóknak a feltérképezése, felkutatása és családi helyzetének nyomon követése szintén az iskolára hárul.

A hátrányos és főleg a veszélyeztetett helyzetű tanulókat az osztályfőnök szükség esetén több alkalommal is meglátogathatják a tanév során. A gyermekvédelmi felelős lehetőség szerint elkíséri az osztályfőnököket a családlátogatásra.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Nevelési értekezleteken visszatérő téma a hátrányos és halmozottan hátrányos gyerekekkel való foglalkozás lehetősége, és az eredmények értékelése.

Az intézmény lehetőség szerint minden olyan pályázati programban részt vesz, amely ezeknek a tanulóknak a hátránykompenzációját tűzi ki célul.

A szülők lehetőségei a kapcsolat felvételére: fogadó órák, szülői értekezletek, iskolai rendezvények, vasárnapi szentmisék, diákmisék, családi napok, lelki napok

A gyermekvédelemmel kapcsolatos foglalkozások, teendők során jó munkakapcsolatot ápolunk az alábbi szervezetekkel:

- Gyermek- és Ifjúságvédelmi Ügyosztály (Járási Hivatal),
- Családsegítő Iroda,
- Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálat,
- Pártfogói hálózat,
- Ózd Kistérségi Pedagógiai Szakszolgálat,
- Rendőrkapitányság Ifjúsági és Gyermekvédelmi Osztálya,
- Ózdi Nemzetiségi Roma Önkormányzata,
- Máltai Szeretetszolgálat,
- Magyar Katolikus Karitás,
- Egyéb egyházi szervezetek.

Segítenek a problémás magatartású gyerekekkel és szüleikkel való foglalkozás megoldásában, tanácsokat, javaslatokat adnak, illetve az általunk adott jelzésekre érdemben reagálnak.

Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenykedik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

A gyermekvédelmi felelős feladatai közé tartoznak:

- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
- A felsorolt szervezetekkel való kapcsolattartás
- A szakemberekkel való kapcsolat felvétele (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus stb.)

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- Mentálhigiéniai programok szervezése. Ilyen tréningbe a gyerekeket is bevonjuk, az osztályfőnök is folyamatosan figyelemmel kíséri a programokat és feladatokat.
- Védőnők előadásai, egészségügyi felvilágosító tevékenységének koordinálása.
- Tanulmányi munka fokozott figyelemmel kísérése óvodától a továbbtanulásig.
- Családlátogatások az osztályfőnökökkel egyeztetve.

9. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATAI

1. Az intézmény nevelőtestülete

1.1. A nevelőtestület – a köznevelési törvény 70. § alapján – a nevelési–oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagja a nevelési-oktatási intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő munkavállalója, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő egyéb felsőfokú végzettségű dolgozója.

1.2. A nevelési és oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben a nevelési – oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben a köznevelési törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

1.3. Az intézmény pedagógusai az iskolai könyvtár közreműködésével kölcsönzés formájában megkapják a munkájukhoz szükséges tankönyveket és egyéb kiadványokat. Az iskola tulajdonában levő számítógépeket munkájukhoz kapcsolódva külön engedély nélkül használhatják intézményen belül. Intézményen kívül igazgatói engedély szükséges.

1.4. A köznevelési törvény 62.§ (2) alapján a pedagógus jogszabályban meghatározottak szerint továbbképzésen vesz részt. Elkötelezett saját szakmai fejlődése iránt. Folyamatosan

tájékoztodik a szakmai újításokról, melyeket beépíti szakmai gyakorlatába.

2. A nevelőtestület értekezletei, osztályértekezletei

2.1. A tanév során a nevelőtestület az alábbi állandó értekezleteket tartja:

- tanévnyitó, tanévzáró értekező,
- félévi és év végi osztályozó konferencia (értekező),
- tájékoztató munkaértekezletek,
- munkaközösségi értekezletek,
- nevelési értekező (évente legalább két alkalommal),
- rendkívüli értekezletek (szükség szerint).

2.2. **Rendkívüli nevelőtestületi értekező** hívható össze az intézmény lényeges problémáinak (fontos oktatási kérdések, különleges nevelési helyzetek megítélése, az iskolai életet átalakító, megváltoztató rendeletek és utasítások értelmezése céljából, ha azt a nevelőtestület tagjainak legalább 50%-a, vagy az intézmény igazgatója szükségesnek látja. A nevelőtestület döntést igénylő értekezletein **jegyzőkönyv** készül az elhangzottakról, amelyet az értekezletet vezető személy, a jegyzőkönyv-vezető, valamint egy az értekezleten végig jelen lévő személy (hitelesítő) ír alá.

2.3. A nevelőtestület döntéseit és határozatait – a jogszabályban meghatározzák kivételével – nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza, kivéve a jogszabályban meghatározott személyi ügyeket, amelyek kapcsán titkos szavazással dönt. A szavazatok egyenlősége esetén az igazgató szavazata dönt. A döntések és határozatok az intézmény iktatott iratanyagába kerülnek.

2.4. Augusztus végén **tanévnyitó értekezletre**, júniusban az igazgató által kijelölt napon **tanévzáró értekezletre** kerül sor. Az értekezletet az igazgató vagy helyettese vezeti. Félévkor és tanév végén – az iskolavezetés által kijelölt időpontban – **osztályozó konferenciát (értekezletet)** tart a nevelőtestület.

Ha a nevelőtestület döntési, véleményezési, illetve javaslattevő jogát az iskola valamennyi dolgozóját érintő kérdésekben gyakorolja, akkor munkavállalói értekezletet kell összehívni.

3. Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

Az osztályközösségek vezetője: az osztályfőnök

Az osztályfőnököt – a munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a keresztény szellemiségű tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével. Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti. Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e-napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére. Részt vesz az ~~osztályfőnöki~~ munkaközösségek munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

10. A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE, TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása **EFOP-3.1.5-16-2016-00001** pályázaton belül:

Az esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés területén intézményfejlesztésünket az alábbi indikátor mentén és tevékenységgel végezzük:

- Az oktatási követelmények megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felméréssel és figyelembevételével történik.

10.1. A tanulók értékelése

A nemzeti alaptanterv a tanulási eredmények elérését segítő, fejlesztő, tanulást támogató értékelési eljárások alkalmazását preferálja. Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiség fejlődésére gyakorlott hatását és a pedagógiai célokat.

A tanulók munkájának értékelési módjait, valamint a magasabb évfolyamba lépés feltételeit a Helyi Tanterv I. kötetének III.-IV. fejezete tartalmazza.

10.2. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

64. § (1) A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

(2) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) az 51. § (7) bekezdés b) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

(3) Egy osztályozó vizsga – a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

(5) Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

(6) A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos, vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Az osztályozó vizsga időpontjáról az iskola a tanulót és gondviselőjét írásban tájékoztatja a vizsga időpontja előtt egy héttel.

(7) Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,

b) az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

(8) A vizsgázó javítóvizsgát az iskola intézményvezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

65. § (1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. (2) Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

A javítóvizsgák időpontjáról a vizsgázót és gondviselőjét az iskola a vizsga előtt egy héttel írásban

68. § (4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

69. § (1) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.

75. § (1) Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelezésekéről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

11. A TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK HELYI SZABÁLYAI

A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása

EFOP-3.1.5-16-2016-00001 pályázaton belül

Az esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés területén intézményfejlesztésünket az alábbi indikátorok mentén és tevékenységekkel végezzük:

I. Intézményünk nyitott: minden tanuló értékes, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése domináns.

- A felvételi eljárásrend során a deszegregációs, antiszegregációs intézkedéseket, döntéseket érelyesítjük
- Iskolánk anyagi, családi háttértől, származástól függetlenül fogadja a gyermekeket.

11.1. A tanulók felvétele:

A-tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik. Az emelt szintű ének-zenei osztályokba az ének-zene szakos tanár általi előzetes meghallgatás és ajánlása szükséges.. A felvételtől és átvételtől az iskola igazgatója dönt. A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 50§, valamint a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet IV. fejezet részletesen szabályozza az iskolai jogviszony létrejöttét. Az iskola tanulója csak az a gyermek lehet, akinek gondviselője írásos nyilatkozattal fogadja el az iskola katolikus szellemiségét.

11.2. A tanulói jogviszony megszűnése:

A közoktatási intézményekhez a gyermekeket, tanulókat fűző jogviszony megszűnéséről a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről törvény 53. § rendelkezik, valamint az iskolai házirend.

11.3 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

11.3.1. Iskolánk az alapító okiratban megjelölt beiskolázási körzetből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz, akinek gondviselője a katolikus szellemiségű oktatást, nevelést elfogadja. Előnyben részesülnek azok a tanulók, akik az intézmény tanulói jogviszony szerinti elődintézményének, a Bem Úti Általános Iskola és Óvoda beiskolázási területén laknak.

11.3.2. Emelt szintű ének-zene tagozatra a munkaközösség által összeállított felvételi készség, képességmérés keretében történik a felvétel az ének-zene szaktanár, leendő osztályfőnök, valamint az óvodapedagógusok előzetes javaslata alapján.

11.3.3. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét május 31. napjáig

betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.

11.3.4. Az első évfolyamra történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- A gyermek személyi azonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást
- a szülő/gondviselő személyi azonosítására alkalmas, nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- amennyiben rendelkezik vele, a szakértői bizottság véleményét

11.3.5. A második-nyolcadik évfolyamra történő felvételnél be kell mutatni:

- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

11.3.6. Az iskola tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

11.3.7. Ha a tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

12. A II. JÁNOS PÁL KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA ISKOLAI PROGRAMJA A CIGÁNY SZÁRMAZÁSÚ TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁRA

„Ezek a csillogó-fekete szemű gyerekek nem maguk váltották maguknak a belépőjegyet arra az útra, amit úgy hívunk: élet ... Ha szemükbe nézünk ugyanazt a sugárzást érezzük, ugyanazt olvassuk belőlük: Itt vagyok, faragj az évek során embert belőlem!

(Várady I.)

A program felépítése, tartalma

Bevezető gondolatok, helyzetelemzés

A roma tanulók lemorzsolódásának okai intézményünkben

- a) szociokulturális tényezők
- b) nyelvi hátrányok
- c) iskola-család kapcsolata

A roma tanulók felzárkóztatásának tanórai lehetőségei

- a) Az 1. osztályok felzárkóztató programjai,
- b) A felső tagozat pedagógiai irányelve.
- c) Differenciálás, felzárkóztatók indítása, korrepetálások jelentősége.

A felzárkóztatás tanórán kívüli lehetőségei intézményünkben

- a) napközi otthon
- b) gyermek- és ifjúságvédelem helyi szerepe
- c) kapcsolattartás társintézményekkel, gyermekszervezetekkel

A felzárkóztatás-tehetség gondozás összekapcsolódásának szinterei

- a) zenetagozat
- b) tanulmányi versenyek
- c) sportolási lehetőségek
- d) a továbbtanulás

Összegzés

12.1. Bevezető gondolatok, helyzetelemzés

A cigány felzárkóztatással kapcsolatos teendőknek mindig napirenden kell lennie iskolákban, hiszen a tanulói létszám mintegy 92%-a a cigány lakosság köréből kerül ki. Világosan látjuk, hogy a cigánygyerek nem maga választja ezt az életformát, ugyanakkor születésétől kezdve ezt tapasztalja meg: ennek a mikroközösségnek az elvárásait, világképét, értékrendjét ismeri meg, melyen változtatni igen nehéz és hosszadalmas, ha egyáltalán van igény a változtatásra.

12.2. Az iskola tanulói, szociális környezetük

Iskolánk környezetében több cigánytelep is található: Az utóbbi évek tapasztalata alapján úgy tűnik, - a városban egyre nagyobb mértékű munkanélküliséggel párhuzamosan újabb és újabb cigány-telepek jönnek létre, melyek lesújtó látványt nyújtanak.

Emberhez méltatlan körülmények között élnek itt a cigány családok – ráadásul sokan az elfogadható állagú épületeket maguk „változtatták” szinte romhalmazzá rövid időn belül. A szoba-konyhás lakásokban 10-15 ember is él összezárva, minimális élettérben. Fekhelyek hiányában a földön alszanak, - a családi élet sokszor a szemük láttára zajlik.

Aggodalommal tapasztaljuk a bejárások alkalmával, hogy a cigány szülő úgy tárja elénk saját helyzetét, körülményeit, mintha ő nem is lenne részese annak a folyamatnak, mely során ez így alakult. Felmérések szerint a szülők többségükben munkanélküliek – szociális ellátásban részesülnek – a családok zömének jövedelemforrása a családi pótlék, és a közfoglalkoztatás munkabére. A családokban a gyerekek száma magas: jellemzően 3-9 fő.

A családi pótlék összegét az egész család megélhetésére fordítják, a gyerekeknek csak kevés jut belőle. A szülők a beiskolázás minden gondját – a társadalomra – az iskolára hárítják. A gyermekek ruházata hiányos, koszos, sok gyermek éhezik. A legalapvetőbb higiénés szokásoknak sincsenek birtokában, - együttélési szabályaik nem követik a társadalmi normát.

A roma gyerekek közt egyre több a nehezen kezelhető és felzárkóztatható, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési problémákkal küzdő gyermek. Halmozottan jelentkeznek a familiáris, a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet, a munkanélküli szülők gyermeke, illetve a képességbeli zavarok.

Az indulási hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása valamint a lemorzsolódás megelőzése és csökkentése kiemelt feladat

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

programunkban, hiszen az ingerszegény környezetben növekvő gyermek értékrendje éppúgy hiányos lesz, mint szüleié. Lehetőségeink szerint tehát igyekszünk minél több színteret teremteni a helyes társadalmi értékek megismerésére és gyakorlására saját maguk és a társadalom érdekében.

A helyes társadalmi normák megismerésével párhuzamosan a katolikus hitélet segítségével egy karizmatikusabb erkölcsi nevelésnek is utat kell adnunk.

12.3. A roma tanulók lemorzsolódásának okai

A cigány tanulók szórtsága az általános iskolában egyebek között nagyfokú lemorzsolódásukra figyelmeztet, melynek okait, a következőkben összegezhetjük.

a.) A családok szociokulturális helyzete, melyre a szegényes környezet, a gyermekek nagy száma, a rendkívül rossz lakásviszonyok, a szülők hiányzó vagy igen alacsony iskolai végzettsége, a társadalmi munkamegosztásban elfoglalt kedvezőtlen pozíciója jellemző. További tényező melynek negatív hatására gondolnunk kell, a családok általános jövőképe, életstratégiái. A nehéz anyagi körülmények között élő családokban természetesnek kell tekinteni, hogy a stratégia alapját a másnapi megélhetés biztosítása képezi, nem pedig egy magasabb szintű műveltség távlati előnye. A romagyerekek ingerszegény környezetükből eredően általában később lesznek iskolaérettek: sikertelenek 1. osztályban, továbbá rendszertelenül járnak iskolába és osztályozhatatlanokká válnak: e két fő okból eredően pedig tanévvesztőkké lesznek.

b.) A lemorzsolódás másik oka az iskolába lépő cigánygyerekek egy részének nyelvi nehézsége. Nyelvismeretük hiányosságait részben életkörülményeik kedvezőtlenége, részben elmaradott anyanyelvi fejlettségük okozza, mindennek következtében absztrakt-fogalmi gondolkodásszintjük igen alacsony.

A cigányság sem nyelvében, sem társadalmi integrációjában nem egységes, mint ahogy asszimilációjának mértékében sem. Törekednie kell minden iskolának a cigányság hagyományainak „másságának” a mind teljesebb megismerésére. Figyelmet kell fordítani ezen etnikai csoport kulturális örökségének megőrzésére, átadására lehetőségeink szerint.

c.) Alapvetően befolyásolja a tanulók továbbhaladását a **cigány szülőknek az iskolához való viszonya**. Ez a kapcsolat sok esetben egyoldalú: az iskola keresi a szülőt és több esetben figyelmezteti kötelezettségei elmulasztására. Még ma is sok az analfabéta-félanalfabéta szülő, ezért sürgető feladat az is, hogy tovább emeljük a cigány szülők általános műveltségét kiindulva abból a tényből, hogy hiányosak a nevelési ismereteik. Intézményünk mindig nyitott a cigány szülők előtt: meghívjuk őket szülői értekezletre, fogadóórákra, nyílt tanítási napokat szervezünk számukra, részt vehetnek iskolai ünnepségeinken, melyek szereplői között megtalálják saját gyermekeiket is.

d.) A tankötelezettségi korhatárt jelentő 16. életév betöltése után, részükről a tanulmányok folytatásának igénye hiányzik.

12.4. A roma tanulók felzárkóztatásának tanórai lehetőségei

a.) Az első osztályos tanulók iskolába kerülés előtt indokolt esetben alapos pedagógiai vizsgálaton mennek keresztül, melynek eredménye alapján a BAZ megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ózdi Tagintézménye tesz javaslatot a tanulók beiskolázására. A retardáció jelei már induláskor jól felismerhetők: dyslexiás, dysgraphiás tünetek, motorikus problémák stb. Első évfolyamon a cigánytanulók felzárkóztatása érdekében eltérő módszerekkel, de azonos pedagógiai elvekkel az alábbi feladatok állnak az iskola előtt:

- szociális hátrányok kiküszöbölése,
- egyéni hatékony tanulási módszerek kialakítása,
- információk értelmezése, feldolgozása,
- egészséges életmódra nevelés,
- toleráns magatartás kialakítása,
- demokratikus eszközök megismertetése,
- nevelési hiányosságok korrigálása,
- akarati tulajdonságok fejlesztése,
- mozgáskoordináció javítása.

A már-már felnőtt gyerekeknek igen nagy szükségük lenne pozitív példaképekre, ugyanakkor egyre kevésbé foglalják el a tanárt, mint vezetőt, akihez bizalommal lehet fordulni. Helyette társaik közül „választanak” maguknak vezetőt, - nem szükségszerűen az iskolából. A hitoktatás egyik fontos feladata, hogy Jézus Krisztus és a katolikus szentek élete által példaképeket állítsunk a gyerekek elé.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Az életkor előre haladtával mind gyakrabban jelenik meg az iskolán kívüli bűnözés (betörés, rablás, lopás), a gyerekek munkába állítása (vasazás, gyerekfelügyelet, favágás, házi munka végzése a felnőtt családtagok helyett). Mindez negatívan hat az otthoni tanulásra, ezért nagy súlyt fektetünk a tananyag tanórán való megtanítására.

b.) Alsós évfolyamokon a hatékonyabb **egyéni bánásmód** biztosítása érdekében **kis létszámú osztályokat** indítunk lehetőség szerint. Ezekben az osztályokban tanuló gyermekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk, a tantervi követelmények minimum szintjét követeljük meg.

c.) Differenciálás, felzárkóztatók indítása, korrepetálások.

A normál tantervű gyakorlatilag csak cigány tanulókból állnak. Osztályfőnökeik felkészült nevelők, akik nagyon sok szeretettel, törődéssel bánnak ezekkel a gyerekekkel, hiszen az érzelmi kötődés nagyon nagy szerepet játszik a tanulók munkához való hozzáállásában. A tanulók teljesítőképességük, munkaintenzitásuk szerint igen különböző tempóban dolgoznak. Ezért van szükség a tanítási órákon a feladatok minőségi és mennyiségi differenciálására. Az értékelés során rendkívüli a jelentősége az egyes tanulók önmagához és társaihoz viszonyított fejlődésének az elemzésének. Lényeges, hogy megtalálunk minden tanulóban az értéket, mely alapja kell, hogy legyen a továbbhaladásunkra. Differenciálás során egészséges egyensúlyt célszerű teremteni az önálló és a nevelő által irányított közvetlen fogalmazások, ill. a szóbeli és írásbeli feladatok arányában is.

Abban az esetben, ha iskolánknak nincs lehetősége a 20 fő körüli osztálylétszám tartására, - felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk anyanyelvből, matematikából a lemorzsolódások elkerülése érdekében. Az osztály tanulóit két csoportra osztjuk, s ily módon több lehetőség nyílik az intenzívebb egyéni foglalkoztatásokra, illetve arra is, hogy a tantervi követelmények minimumát tűzzük ki megvalósításra az itt tanuló gyerekek elé, mely elérése a homogénebb közegben nagyobb eséllyel látható el.

Korrepetálásokon szintén az egyéni, közvetlen foglalkoztatás kerül előtérbe, hiszen csak néhány tanulóval munkálkodunk egyszerre a képességüknek és a tempójuknak megfelelőbb formában. Ezáltal segíti elő a nagy létszámú osztályban esetleg meghúzódó az órát passzívan szemlélő – sokszor zavaró – cigány gyermek felzárkóztatását.

12.5.a felzárkóztatás tanórán kívüli lehetőségei

a.) A napközi otthon pozitívan támogatja a roma tanulók továbbhaladását, hiszen ezek a gyerekek odahaza legtöbbször nem tanulnak, - a szülők iskolázatlansága miatt pedig szakszerű segítségre nem is számíthatnak. A napköziben lehetőség nyílik a helyes szociokulturális szokások pl.: alapvető higiéniai szokások, helyes étkezési szokások, pozitív társas viszonyok, viselkedési minták megfigyeltetésre és gyakoroltatására. Sokat tehet a napközi a helyes tanulási módszerek, az önkorrekció kialakítása érdekében is. Megbízások – felelősök választásával, beszámoltatásával sokat tesz a közösségbe való beilleszkedésért is.

A felsős cigány tanulók számára lehetőség szerint 5.-8 osztályban napközi otthont, felsőbb évfolyamokon tanulószobát szervezünk.

b.) Gyermek- és ifjúságvédelem sokrétű feladati közül kiemelkedik a tényfeltáró, kapcsolattartó és a koordináló tevékenységek köré.

Fel kell tárni a gyermekek fejlődését veszélyeztető tényezőket, lehetőség szerint ellensúlyozni kell, ill. pedagógiai eszközökkel meg kell előzni.

Be kell vonni a gyerekeket a minél aktívabb hitéletbe. Ehhez a feladathoz pedagógusainknak meg kell ismerni a romapasztoráció eredményeit, elsősorban a jezsuita rend tapasztalataira kell építeni.

Minden meglévő eszközzel segítséget kell nyújtani a szülőknek ahhoz, hogy a gyermek a családban növekedjen, és a szülő eleget tegyen a közoktatási törvényben foglaltaknak a rendszeres iskolába járást illetően. A nevelőnek fel kell ismerni időben, ha a gyermek éhezik, nem megfelelő a ruházata, tájékozódni kell a család jövedelme, életvitele felől.

Szükség esetén a gyermek érdekében fel kell enni a kapcsolatot a szakemberekkel (pszichológus, orvos, védőnő) illetve ha elkerülhetetlen, eljárást kell kezdeményezni a végrehajtó szervekkel (rendőrség ifjúsági és gyermekvédelmi osztálya).

A tényfeltárást célszerű az osztályfőnökökkel közösen végezni: ilyenkor vázoljuk fel a veszélyeztetettség és a hátrányos helyzet kritériumait.

Az iskolai támogatási rendszer sokrétű: pl. étkezési támogatás, tankönyvtámogatás, stb., mellyel a roma tanulók eredményes továbbhaladását segítjük elő.

A gyermekvédelem jelentősége mindezen túl a koordináló munka a gyermek tanulmányi előmenetele és családi környezetben való nevelkedése érdekében az osztályfőnökökkel, a szülői házzal, a Családsegítő Irodával, a Rendőrséggel, a Máltai Szeretetszolgálattal,

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Ózdi Nemzetiségi Roma Önkormányzat, a Karitással, egyházakkal stb.

c.) Kapcsolattartás társintézményekkel, diákönkormányzattal.

Az előzőekben már említett intézményeken kívül jó a kapcsolatunk a szomszédos óvodákkal, melynek keretében nevelőink tájékoztatást adnak iskolánk képzési lehetőségeiről (zenei osztályok) az óvodai szülői értekezleteken, az óvónők pedig meglátogatják iskolánkat az óvodásokkal tájékozódás céljából.

A BAZ megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ózdi Tagintézménye szakvéleményével az 1. osztályosok differenciált beiskolázását teszi még szakszerűbbé, de tanévközben is sokszor vesszük igénybe segítségüket a különböző nevelési problémák megoldásánál, illetve a gyógypedagógiai áttelepítéseknél.

Roma tanulóink állandó részesei a Diákönkormányzat rendezvényeinek: pl. Papírgyűjtés, Kareoke, Év osztálya vetélkedő, Bazár, stb. A Diákönkormányzat tagja lehet bárki, aki iskolánk tanulója, és iskolai munkája, magaviselete megfelel a közösségi élet alapvető szabályainak.

A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása

EFOP-3.1.5-16-2016-00001 pályázat kapcsolódó intézményfejlesztési tevékenysége:

Partnerkapcsolat fejlesztése területen az /Óvoda-iskola, illetve iskolafokok közötti átmenet támogatása

- Feladatellátási-helyünk átmenetekre ható partneri kapcsolatait bővítjük, fejlesztjük
- Programjaink fókuszában az óvoda-iskola, és az alsó-felső tagozat, általános iskola-középiskola közötti sikeres átmenet támogatása a korai iskolaelhagyás megelőző tevékenység.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a sikeres átmenet segítő gyakorlataink fenntartására, és a fejlesztésközpontú működtetésére

12.6. Felzárkóztatás – tehetséggondozás lehetőségei

a.) Intézményünkben **emelt szintű ének- zene oktatás** működik, ahol a megfelelő zenei képességekkel rendelkező roma tanulók is lehetőséget kapnak zenei tehetségük kibontakoztatására. ~~bekérülhetnek~~. Hangszeres képzésben részesülnek a **kötelező furulya- oktatásokon** túl a zeneileg tehetséges tanulók. A tagozat jellegű oktatás működéséhez szorosan kapcsolódik az **iskolai kórus**, melyben a cigány

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

tanulók is fellépnek, sikerélményhez jutnak. Lehetőségük adódik az intézményben és városi rendezvényeken is bemutatni tudásukat.

b.) Roma tanulóink bekapcsolódnak 2. évfolyamtól a helyben szervezett **tanulmányi versenyekbe**. Részt veszünk a térségben működő katolikus iskolák szervezésében megrendezésre kerülő vetélkedőkön, versenyeken. Az ÓMI Városi Könyvtárával közös szervezésben valósítjuk meg a már hagyománnyá vált Cigány népismereti vetélkedőt, melyre meghívást kapnak a városi-térségi általános iskolák.

c.) **A sport és sportolás** nagyban hozzájárul a cigány tanulók önbecsülésének, akaraterejének, önfegyelmének erősödéséhez, sok sikerélményhez juttatja őket.

A sportolási lehetőségek a ISK keretében szintén nyitva állnak a cigány tanulók előtt Állandó részvevői a házi és a városi sportversenyeknek. (atlétika, kosárlabda, asztalitenisz, futball stb.)

d.) Továbbtanulás

A beiskolázási statisztika alapján kimutatható, hogy cigány tanulóink sikerrel felvételiznek a középiskolákba. Ennek érdekében mindent megteszünk, hiszen a társadalomnak is létfontosságú, hogy képzett munkaerő álljon majdan rendelkezésére.

- középiskolai tájékoztatás, nyílt napok
- fokozott konzultáció a szülőkkel,
- tanulási módszerek megismertetése,
- személyre szabott felkészítési program az osztályfőnök részéről,
- előkészítő foglalkozások,
- ösztöndíj pályázat lehetőségek megragadása.

Összegzés

A roma tanulók felzárkóztatásának előzőekben felsorolt számos lehetősége nyugtázza célunkat: iskolánknak valóban szívügye a romák továbbhaladása.

Egészen bizonyos, hogy a cigányság problémájának megoldása az iskolán keresztül vezet.

Mi pedagógusok mutatjuk meg a „cigányság apró emberkéinek” a mélyszegénységből kivezető utat, mely a társadalmi elfogadottságon keresztül egy kiszolgáltatottságtól mentes, önálló és boldog életút megvalósulását segíti

„Végezzük emberi, őszinte érzésekkel, személytelenül ezt a munkát, mert nem az a fontos, hogy kik hordták a téglát, hanem hogy magasodjon a fal!”

(Váradi J.)

13. AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁSHOZ SZÜKSÉGES KULCSKOMPETENCIÁK

A Nemzeti Alaptanterv az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

A kulcskompetenciák fejlesztésének lehetőségei a tantárgyakhoz kapcsolódóan a helyi tanterv részét képezik.

A munkacsoport által alkalmazott átfogó megközelítésnek megfelelően a **kulcskompetencia** általános meghatározása a következő.

A kulcskompetencia az ismeretek, készségek és attitűdök transzferábilis, többfunkciós egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy személyiségét kiteljesíthesse és fejleszthesse, be tudjon illeszkedni a társadalomba és foglalkoztatható legyen. A kulcskompetenciákat, a kötelező oktatás illetve képzés időszaka alatt kell elsajátítani. A későbbiekben, az egész életen át tartó tanulás során mindenféle tanulás alapját ezek a kompetenciák képezik. A meghatározás hangsúlyozza, hogy a kulcskompetenciák **transzferábilisak**, azaz egyik helyzetről a másikra átvihetők, és ezáltal számos szituációban és kontextusban alkalmazhatók. Emellett **többfunkciósak**, ami azt jelenti, hogy különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására használhatók. A

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

kulcskompetenciák az élet során nyújtott megfelelő egyéni teljesítmény, munka és a későbbi tanulás **előfeltételei**.

A kulcskompetenciák referenciakerete az egész életen át tartó tanulás során előforduló bármely oktatás és képzés kontextusában hivatkozási alapként alkalmazható, természetesen a nemzeti oktatás és képzés kereteihez illesztve

14. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (e-naplóban, szóban, illetve a ellenőrzőben/tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.

3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel

4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
  - a) Családlátogatás
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

  - b) Szülői értekezlet
Feladata:
    - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- a szülők tájékoztatása,
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, a köznevelést érintő változásokról, a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

d) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

f) Fogadó órák

Feladata a szülőkkel való közvetlen kapcsolattartás, a tanulók magatartásával, tanulmányi előmenetelével kapcsolatban.

2. A szülői értekezletek és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
3. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

15. A TANULÓK DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELE

AZ ISKOLAI DIÁKÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSI RENDJE

- A 2011. évi CXCV. törvény a Nkt. 48. § (1.) bekezdésének megfelelően iskolánk tanulói a neveléssel-oktatással összefüggő közös tevékenységek megszervezésére, a demokráciára, a közéleti felelősségre nevelés érdekében – a Házirendben meghatározottak

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

szerint – diákköröket, diákönkormányzatot, iskolai sportkört hoztak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

- A diákönkormányzat, (ISK) munkáját e feladatra kijelölt felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg 5 éves időtartamra.
- 48. § (4) bekezdése szerint a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - d) a házirend elfogadása előtt.
- Az intézményi diákönkormányzat megalakulására, működésére, jogállására a diákönkormányzatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.
- A DÖK feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit.
- A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120. § (3.) bekezdése szerint a diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá.
- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:
  - a saját működéséről,
  - a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
  - hatáskörei gyakorlásáról,
  - egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
  - az iskolai, diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének működtetéséről.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- Az iskolai diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja.
- A diákönkormányzat szervezésében megrendezett évenkénti vetélkedőn a tanulók bemutatják képességeiket, tehetségüket a különböző területeken.
- Szervezésében osztályokat egész tanítási éven át megmozgató vetélkedővel formálja a közösségeket, havi rendszerességgel kínál a tanulóknak szabadidős tevékenységeket.

16. ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Mottó: „Hogy az emberek megtanulják és megértsék, hogy az egészség kincs, a legbecsesebb kincs, úgy az egyénre, mint egész nemzetekre nézve, akkor az emberiség gondolkodását kell átalakítani.”
(Fodor József)

Az egészség fogalma:

Az egészség az élő szervezeteknek olyan harmonikus működési állapota, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a környezetbe. A teljes testi, lelki, szociális jóléti állapot. Akkor vagyunk egészségesek, ha zavartalan az életműködésük.

1. Az iskola egészségnevelés célja:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel

- Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - erkölcsi, hitéleti nevelés, lelki gondozás
  - a fenntarthatóság, a környezet védelme, - az iskola és környékének tisztántartása,
  - hulladékgyűjtés osztályonként és iskolai szinten,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - a test ápolásának és az évszakoknak, életkornak és alkalomnak megfelelő öltözködés fontosságága
  - a szexuális fejlődés, - helyes párválasztásra való felkészítés,
  - meg kell találniuk a helyes mértéket és arányt a kritika és önkritika, a jog és kötelesség között.

2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
  - testnevelés órák;
  - játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
  - az iskolai sportkör foglalkozásai; tömegsport foglalkozások,
  - úszásoktatás
  - játékos sportfoglalkozások a napközis csoportokban
- A biológia, kémia, testnevelés, természetismeret, földrajz tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
  - szakkörök,
  - osztálykirándulások,
  - tömegsport,
  - életmódtábor.
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, rendőrség, drogellen programszervezők) segítségének igénybe vétele:

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.
- rendőr által tartott előadások a bűn- és baleset-megelőzésről.
- drogambulanciáról meghívott előadó tájékoztató tart a gyerekeknek és a szülőknek.

Az egészségnevelési programot segítik:

- osztályfőnökök,
- ifjúságvédelmi felelős,
- szaktanárok,
- hitoktatók
- lelkészek
- iskolaorvos,
- ifjúsági védőnő,
- pszichológus,
- Családsegítő és Ózdi Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálat,
- Egészségfejlesztési Iroda helyi szakemberei
- iskolarendőr,
- szülők.

17. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI PROGRAMJA

BEVEZETÉS

Mottó: „Rád is szükség van, hogy jobb legyen a világ”

Magyarországon az elsősegélynyújtás, mint az egyik legfontosabb ismeret még nem épült be kellőképpen a társadalom tudatába. Bízunk benne, hogy az általános iskolai oktatásunkban a különböző tantárgyak tartalmaiban megjelenő elsősegély-nyújtási alapismeretek segítségével intézményünk tanulói is felismerik az így megszerzett ismeretek fontosságát és alkalmazni is fogják a mindennapi életben.

Iskolánk pedagógiai programjában, tanítási gyakorlatában szerepet kap az elsősegélynyújtásra vonatkozó elmélet-és gyakorlati

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

tananyag, melyek biztosítják a sérült ellátását a szakemberek megérkezéséig.

Az elsősegélynyújtás fogalmát, célját, fontosságát, az egyes sérülések élettani hátterét, tüneteit, azok lehetséges következményeit beépítjük a tananyagba, és a következő tanítási órákon belül valósítunk meg:

Alsó tagozat:

- Testnevelés
- Környezetismeret
- Életvitel és gyakorlat
- Technika és tervezés
- Vizuális kultúra

Felső tagozat:

- Osztályfőnöki
- Természetismeret
- Biológia
- Kémia
- Technika és tervezés
- Vizuális kultúra
- Testnevelés

Az elsősegélynyújtási alapismeretek gyakorlati elsajátítása beépítésre kerül a délutáni napközis csoportfoglalkozásokba is.

A foglalkozások fejlesztik a tanulók problémafelismerő-képességét, a gyors és szakszerű tájékozódó, cselekvő, valamint döntéshozó képességét, empátiáját.

17.1. Az elsősegélynyújtás célja:

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség megérkezik. A laikus elsősegélynyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkenteni kell a baleset vagy rosszullet következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

17.2. Az elsősegélynyújtás elsajátításához szükséges minimális tárgyi feltételek

- elsősegélynyújtásra, megfelelően felszerelt orvosi szoba kell, hogy álljon a sérültek rendelkezésére,
- köötéshez, sebellátáshoz, törésrögzítéshez szükséges anyagok MSZ I-IV. mentődoboz tartalmának megfelelően,
- hordágy, alakalmi mentéstechnikai eszközök,
- alapszintű újraélesztés gyakorlására alkalmas fantom,
- oktástechnikai eszközök,
- szemléltetőanyagok, eszközök, plakátok,
- oktatási segédletek,
- vérnyomásmérő, cukorszintmérő-készülék.

17.3. Személyi feltételek

Iskolánk egészségügyi feladatainak ellátásában az iskolaorvos és a védőnő is részt vesz, akik az elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati oktatásában maximálisan együttműködnek a pedagógusokkal.

17.4. Az elsősegélynyújtás működési területe

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását az iskolában feladat-ellátási helyeként az iskolavédőnői és az iskolaorvosi hálózat segítségével a bevezetésben felsorolt tanítási órákon valósítjuk meg évfolyamonként évi 18 alkalommal, a tanítási órák tartalmához kapcsolódóan.

17.5. Az életkornak megfelelő feladatok

1-2. osztály:

- az elsősegélynyújtás fontosságának tudatosítása
- ismerjék meg az elsősegélynyújtás alapvető szabályai
- alakuljon ki a tanulóknak a sérült iránti empátia
- legyenek képesek egyszerű sebvérzéseket lemosni, fertőtleníteni, sebtapasszal leragasztani
- tudjanak segítséget hívni személyesen vagy telefonon
- ismerjék a Mentők (104) és az országosan hívható segélyhívó számot (112)
- veszélyhelyzetben tudják megóvni saját biztonságukat
- szituációs játékokkal gyakorolják az elsajátított ismereteket

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- rajzolással és színezéssel ábrázolják az elsősegélynyújtás helyes mozzanatait

- tudják a helyes és helytelen elsősegély-nyújtási technikákat szétválogatni

3-4. osztály:

- fejtse ki véleményét az elsősegélynyújtás fontosságáról beszélgetés során

- tudjon segítséget hívni személyesen és telefonon, a vészhelyzettel kapcsolatos kérdésekre tudjon válaszolni

- sajátítsa el a stabil oldalfekvés és egyéb elsősegély-technikákat

- tudjon kisebb sebeket ellátni kötözéssel

- ismerje a közlekedésbiztonság szabályait

- ismerje a környezetében található mérgező növények által kialakult tüneteket

- tudja a helyes viselkedést baleseti szituációban

5-6. osztály:

- ismerjék meg az emberi test működését

- tudja vizsgálni és értékelni az eszméletvesztést és a légzést

- sebek, vérzések ellátása a segítség érkezéséig

- eszméletlenség esetén átjárható légút biztosítása, stabil oldalfekvés alkalmazása

- helyes viselkedés baleseti szituációban, mentőhívás

- szituációs gyakorlatokkal sajátítsa el a tanultakat

7-8. osztály:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát, célját, fontosságát, az egyes sérülések élettani hátterét, tüneteit, azok lehetséges következményeit

- alakuljon ki problémamegoldó képessége, a gyors, tájékozódó cselekvő, valamint döntéshozó képessége, empátiája

- ismerje meg a segélykérés lehetőségeit, módjait

- ismerjék meg a lehetséges veszélyforrásokat, sajátítsák el a határozott, lényegre törő intézkedés módját

- sajátítsák el a különböző sérülések ellátását

- tudják ellenőrizni, szükség esetén pótolni az alapvető életműködések

- kézség szinten sajátítsák el az elsősegélynyújtás legfontosabb elemeit:

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- légútbiztosítás,
- vérzéscsillapítás,
- sebellátás,
- törések ellátása,
- belgyógyászati rosszulletekkel kapcsolatos teendők
- sajátítsák el az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök helyes használatát
- legyenek képesek felismerni az áramütés, égés okozta sérüléseket, és azokat ellátni a segítség megérkezéséig
- tudjanak rögzítő kötést alkalmazni végtagtörés, rándulás, ficam esetén
- legyenek képesek ütőeres nyomókötés alkalmazására

18. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra, és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.”

(IUCN 1970)

Helyzetkép, helyzetelemzés

Iskolánk Ózd Város külterületén 2 épületben működik. Az épületek adottak, de mindig van néhány teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi iskolai életünk. Az iskola helye befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát és lehetőségeit. (parkosítás, felújítás)

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
  - a tanulóknak a fenntarthatóság iránti elkötelezettség, környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
  - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - a környezet fogalmával,
  - a környezettudatos magatartás és életvitel,
  - a földi rendszer egységével,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
- 2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
- 3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

Tanórán:

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van.
- A környezetismeret, természetismeret, földrajz, biológia, kémia, honismeret, rajz tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról lehetőségeink szerint.

A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:

- tanulmányi kirándulások,
- akadályverseny,
- minden évben a „Föld napja” alkalmából történő megemlékezés iskola szinten,
- gyűjtési akciók (papírgyűjtés) szervezése,
- őszi és tavaszi nagytakarítás szervezése – az egész iskola részvételével (iskolánk és környéke, és a plébánia környéke).
- Teremtésvédelmi napok
- Fenntarthatósági témahét

Erőforrások:

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki.

Belső erőforrások

Tanárok, hitoktatók, iskolalelkész: az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.

Diákok: az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.

Tanárok és diákok: a diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket, a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el.

Tanárok és szülők: az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amelyet iskolánk is közvetíteni kíván.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezeti-nevelési programunknak. (a felesleges papírfelhasználás csökkentése, a környezetkímélő, egészségre nem ártalmas tisztítószerek használata).

Külső erőforrások:

Fenntartó: külön forrás estenkénti biztosítása az iskolai programok támogatására,

Saját bevétel: pl. terembérlés, amely környezeti nevelési célokat szolgálhat,

Pályázatok: minél több lehetőséggel élni

Adományok: intézményszépítéshez felhasználható eszközök, virágok, stb.

Taneszközök:

Az iskola rendelkezik az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, elektronikus ismerethordozókkal, amelyek a színvonalas környezeti-nevelési munkához szükségesek.

Fontos feladat, az állandó fejlesztés, a keletkező hiányok pótlása.

Továbbképzés:

- élethosszig tartó tanulás,

- iskolai továbbképzési, valamint beiskolázási terv, (minél több kolléga részesüljön környezeti-nevelési továbbképzésben).

19. FOGYASZTÓVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI

FELADATOK

Jogi háttér

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatokat a Köznevelési törvény és a Nemzeti Alaptanterv írja elő, igazodva az Egyesült Nemzetek Szervezet Fogyasztóvédelmi Irányelveiben leszögezett állampolgári alapjogaihoz.

Fogyasztóként a következő alapvető jogokkal kell rendelkeznie mindenkinek:

- az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog;
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga;
- a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga;
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga;
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog;
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog;
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólás joga;
- a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

Az iskolai fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése, a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása és elterjesztése.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlesztésére ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni, ezért gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. S mivel a gyermek elsődleges környezete a család, ezért a fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, így fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba. A fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információáramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására, a helyes értékválasztásra, a tudatos beállítódás kialakítására kell hangsúly fektetni.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése;
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása;
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége;
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás. Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Eredményeképpen az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

- Ökológiai fogyasztóvédelem. Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítás technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profítcélú volta, mennyisége valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

- Környezettudatos fogyasztás. Kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

- Fenntartható fogyasztás. A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei –és egészsége- ne kerüljenek veszélybe.

- Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem. Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

- Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások.

Tantárgyközi projektek

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények).
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

Módszertani elemek

A fogyasztóvédelmi nevelés során a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás készségek fejlesztésére kell a hangsúlyt fektetni. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A cél elérésében legnagyobb jelentőségű, hogy a teljes nevelő-oktató munka során az ezen értékekkel azonosuló pedagógusok saját iskolai viselkedésükkel példát mutassanak és megragadjanak minden alkalmat és lehetőséget a témához való visszakanyarodásra.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és a közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat, hiszen a megfelelő fogyasztói magatartás elsajátító és azt indokolni is tudó tanuló formálhatja a család és így a társadalom egy részének szemléletét is.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programja 2020

Jegyzőkönyv

készült 2020.04.30-án a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda hivatalos helyiségében.

A pedagógusok megismerték a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda módosított Pedagógiai Programját és azt a nevelőtestület egyhangúlag elfogadta.

K.m.f.

Kocska Ágnes
intézményvezető

Vassné Gérecz Gabriella
tagóvodavezető

Élesné Ócsai Erzsébet
igazgatóhelyettes

_____
Hitelesítő nevelőtestületi tag

_____
Hitelesítő nevelőtestületi tag

Nyilatkozat

Alulírott Pókos Virgínia a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda diákönkormányzatának elnöke, valamint Szirmai Zsoltné a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda szülői munkaközösségének elnöke nyilatkozom, hogy általam képviselt intézményi szervezet elfogadta és javasolja a pedagógiai program módosítását .

Ózd, 2020. 06.22.

Pókos Virgínia
DÖK elnök

Szirmai Zsoltné
SZMK elnök

Fenntartói jóváhagyás

Az Egri Főegyházmegye (székhelye: 3300 Eger, Széchenyi I. u. 1. képviseli: dr. Ternyák Csaba érsek, vagy akadályoztatása esetén Kakuk Ferenc érseki irodaigazgató, a Magyar Katolikus Egyház belső egyházi jogi személyeként történt nyilvántartásba vételének száma: 00001/2012-003, adószáma: 19924601-1-10), mint a **II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda** (székhelye: 3600 Ózd, Bem út 8.) fenntartója az intézmény nevelőtestülete által elfogadott, az intézményvezető által jóváhagyott:

- pedagógiai programot

Eger, 2020.

Ph.

.....